

Biblická hodina – Biblické príbehy SZ

Úvod do SZ

Ako vznikol tento svet? Za koľko dní ho Pán Boh stvoril? Aký dlhý bol daný deň? Kedy sa to presne stalo? Môžeme veriť teórii o veľkom tresku? Je biblický príbeh totožný alebo odlišný od vedeckých zistení? Ohľadom vzniku sveta mal človek vždy veľa otázok. Každý by chcel vedieť, ako to všetko začalo, kto za tým bol.

V prvom rade treba povedať, že sz-správa nie je biologickou, geografickou ani inou vedeckou správou o vzniku sveta. Je to skôr ďalekosiahly pohľad na dejiny viery v Izraeli, ku ktorým sa hlásime aj my, kresťania.

Hoci sú tieto knihy nazvané „Mojžišovými“, nikde nie je priama zmienka o jeho autorstve. No z toho, že sa niekoľkokrát spomína Božia žiadosť, aby Mojžiš niečo zapísal, vznikla tradícia jeho autorstva. Keďže ide o sústavu mnohých textov, je pravdepodobné, že tieto spisy ***vznikli v 10-2 st. pred Kristom***, no čerpali námet z oveľa starších príbehov.

Biblia začína slovami: „*na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem bola beztvárna a pustá. Tma bola nad prahlbinou a Duch Boží vznášal sa nad vodami. A Boh riekol...*“ (1 Mojžišova 1:1-3a).

Pisateľ hovorí nie o systéme vzniku sveta, ale o tom, **kto za vznikom stojí a o účele vytvorenia všetkého.** Je to slovo o nádeji – Boh, Ten zvrchovaný, všemohúci, sebestačný, Ten, ktorý je večný a ničím nie je ohraničený, sa púšťa do **nového projektu**. Mojžiš hovorí o tom, že Boh sa do niečoho, čo nemusí robiť, vytvárať, púšťa s nadšením, záujmom, láskou a kreativitou. Príbeh stvorenia nám pripomína a uisťuje nás, že hoci to vôbec nebolo z nášho hľadiska rozumné a dôležité, pre Pána Boha sa to stalo prioritou: tvoriť niečo úžasné pre človeka, ktorého miluje – hoci to vôbec robiť nemusí.

Táto nádej, že my – ľudia, malé červíky, na nič poriadne nesúce – sme pre Nieкого, tak úžasného – dôležití, je vyjadrená aj v prvých slovách textu: „na počiatku“ – Berrešit. **Prvé písmeno Biblie je teda B.** Prečo práve takto? Židovskí učitelia – rabíni – hovoria: „*aby sme sa nepýtali, čo je nad alebo pod alebo za. Ale aby sme načúvali tomu, čo príde*“. Izrael ***nehovorí o vzniku Boha*** alebo o Jeho zrození, pretože Boha nemôžeme dokonalo opísať, ohodnotiť. ***Nemôžeme dobre opísať ani to, čo je na zemi***, pretože píšeme z hľadiska hriešneho pohľadu, ktorý je znetvorený, poškodený, pokrivený. ***Nemôžeme napísať presne to, čo sa už udialo, čo je za našim chrptom***, pretože to vnímame iba v náznakoch a spomienkach, ktoré môžu byť pokrivené predkami

či nami samými. **Môžeme však hľadiet' dopredu, na to, čo je pred nami.** Presne to vyjadruje aj prvé písmeno Biblie - B, vyzerá ako dom. Jeden rabín napísal: „*aj keď sme v cudzine, máme pevnú pôdu pod nohami, máme strechu nad hlavou, sme krytí zozadu Hospodinom a pred sebou máme budúcnosť – to je celá viera Izraela*“.

Nebo a zem budú akoby javiskom toho, čo sa v budúcnosti udeje. **Už vtedy na začiatku si Boh vyberá všetko a všetkých bez rozdielu, aby boli Jeho a aby žili pod Jeho vedením a starostlivosťou.** Izrael bol iba „vzorkou“, na ktorej Pán Boh ukázal, že Mu ide o celú zem, o celé Jeho stvorenie. Cez vyvolený ľud je každý pozvaný, aby sa stal súčasťou tohto veľkého diela lásky a spasenia, pretože na tomto malom národe Pán Boh iba ukazuje, ako si vyvolil k službe všetkých a ako všetkým dáva svoje požehnanie a lásku. **Preto – ako nebo a zem patrí k sebe, tak k sebe patrí Boh a ľudia.** A keďže Boha nie je možné poznať dôkladne, pisatelia SZ sa zameriavajú radšej na zem a na skutky, ktoré sú človeku viditeľné, hmatateľné, ktoré človek môže vnímať a postrehnúť.

Postrehnúť sa dá - na úplnom začiatku, ale aj vo zvyšku dejín – pustota, prázdnota a tma. **Kým Boh nezasiahol, všetko bolo ničím – prázdno a tma sa nedá merať, kým nie je niečo a svetlo.** Preto Boh, zo svojej lásky, zasiahol a začal tvoriť pod dohľadom svätého Ducha, ktorý bol akoby záštitou toho, čo sa bude diať. **Duch svätý je tu predstavený ako Ten, kto chráni, opatruje, dohliada.** SZ síce nehovorí o Ježišovi, ale evanjelista Ján Ho spomína: „*Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a Boh bol to Slovo. Toto slovo bolo na počiatku u Boha. Ním povstalo všetko a bez Neho nepovstalo nič, čo povstalo*“ (J 1:1-3). Do ničoty prehovoril Boh – skrze svojho Syna, **Pána Ježiša Krista. V Ňom sa začalo Božie stvoriteľské slovo realizovať, stávalo sa tým, čo bolo vyslovené, kreovalo sa v Ňom to, čo bolo v Božích predstavách a úmysloch.** „*Vtedy riekol Boh...*“ – to je dôvod viery. Keby sa Biblia aj tu končila, je v tom zahrnuté všetko, celé dejiny spásy, v týchto pár slovách je vyjadrená celá Božia túžba po človeku, celá dokonalá láska ku stvoreniu.

Boh všetko vzal do svojich rúk – tam, kde nič nebolo, vytvoril všetko – urobil tak v dokonalej harmónii so sebou samým: Duch Boží dozeral, Kristus bol prostriedok tvorenia a Boh Otec bol Stvoriteľ – Pán Boh tvoril slovom, ktoré hovorí, vysielala v ústrety tým, ktorých tvorí, ktorých miluje, o ktorých sa zaujíma a im to musí stačiť. Pretože ak Boh prehovorí, všetko je tvorené, konané, učené. **Ak Boh prehovorí, človek má a môže veriť.**

Príbeh stvorenia je akousi umeleckou správou o tom, ako Boh stvoril nebo a zem a všetko okolo toho. Samozrejme, že si Hospodina nemôžeme predstaviť ako nejakého čarodejníka, ktorý svojimi kúzлами vytvára všetko okolo nás. Pisatelia iba nám primeraným spôsobom opisujú Boha, ktorý stojí za stvorením. Všetky slová o tom, čo sa deje hore, o tom, aký je Boh, ako koná, čo plánuje, všetko toto pochádza zospodu, od ľudí, ktorým je z času na čas dopriate zahliadnuť záblesk z neba, kedy Pán Boh o sebe čo-to odkryje. Samozrejme, že Pán Boh je úplne iný, ako si Ho my predstavujeme. No ***zjavil sa nám cez svoje slovo a neskôr cez Pána Ježiša, aby sme mali aspoň akú-takú predstavu až do času, kým sa nám Pán Boh neukáže v celej svojej nádhere.*** Písmo nám poodkrýva oponu, ktorá nás, ľudí, delí od Boha a my Ho môžeme len zazrieť, až kým tá opona nebude strhnutá aj z našich očí v nebeskom kráľovstve. Aj tak sme už bližšie Božej osobe, ako bol Izrael v dobách vytvorenia tohto stvoriteľského príbehu, pretože my máme Pána Ježiša, ktorý povedal: „*Kto mňa videl, videl Otca*“ (J 14:9). Izrael stál za oponou a nemohol sa Boha „ani dotknúť“, no my – hoci stojíme za oponou – môžeme natiahnuť pomyselné ruky a dotknúť sa Boha svojou vierou.

Začiatok Biblie nám teda otvára oponu a my budeme spoločne hľadiet' na to, ako Boh koná veľké veci pre nás, malých ľudí. No **my nie sme iba diváci. Od samého začiatku sme súčasťou týchto dejín spásy a lásky.** Aby sme nikdy nepochybovali, že ak Boh hovorí, všetko je v poriadku, že ak Boh hovorí, ideme dobrým smerom k budúcnosti, ktorú pre nás vytvoril aj pripravil.

Nabudúce si povieme o konkrétnom akte tvorenia.

ES 228